

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 133/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 5CoCsp/32/2023-296 z 2. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 19. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 37Csp/50/2021 mal sťažovateľ procesné postavenie žalovaného v 2. rade. Konanie sa začalo na základe žaloby [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], konajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom [REDAKOVANÉ] pobočka zahraničnej banky (ďalej len „žalobca“), ktorá sa proti žalovanej v 1. rade a sťažovateľovi domáhala zaplata sumy 23 394,63 eur s príslušenstvom.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 37Csp/50/2021-146 zo 6. decembra 2022 predmetnej žalobe vyhovel a žalovanú v 1. rade a sťažovateľa zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 23 091,94 eur s príslušenstvom s tým, že peňažné plnenie im povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach po 300 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol tiež o trovách konania. Proti rozsudku okresného súdu podali žalovaná v 1. rade a sťažovateľ odvolanie, o ktorom je krajským súdom konanie vedené pod sp. zn. 5CoCsp/32/2023.

4. Napadnutým uznesením krajský súd pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]), konajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom: [REDACTED] pobočka zahraničnej banky) vstupuje do konania ako žalobca [REDACTED] [REDACTED]. V odôvodnení uviedol, že podaním zo 17. júla 2023 žalobca navrhol pripustenie zmeny žalujúcej strane z dôvodu, že počas konania postúpil žalovanú pohľadávku spolu so všetkými právami s ňou spojenými na [REDACTED], ako postupníka, čo žalobca preukázal zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. júna 2023, ďalšími príslušnými listinami a súhlasom postupníka so vstupom do konania. Keďže krajský súd mal preukázané splnenie podmienok pre zmenu na strane žalobcu, v súlade s § 80 Civilného sporového poriadku predmetnému návrhu vyhovel.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou atakuje napadnuté uznesenie, pričom krajskému súdu vytýka, že mu neumožnil vyjadriť sa k návrhu na pripustenie zmeny na strane žalobcu. O zmene subjektu na žalujúcej strane sa tak dozvedel až z doručeného napadnutého uznesenia. V dôsledku uvedeného procesného pochybenia mu tak krajský súd odňal právo konať pred súdom. V tejto súvislosti poukazuje na princíp právnej istoty a zásadu legitímnych očakávaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ťažisko ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že napadnutým uznesením, ktorým krajský súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu žalujúcej strany sporu, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie označených práv sťažovateľ vidí v tom, že krajský súd sa mu neumožnil vyjadriť k návrhu žalobcu na pripustenie zmeny, v dôsledku čoho mu zamedzil konať pred súdom.

7. Hneď v úvode ústavný súd konštatuje, že uznesenie o procesnom nástupníctve je rozhodnutím procesnej povahy, nie rozhodnutím vo veci samej a ako také nie je spravidla ani spôsobilé zasiahnuť do ústavne zaručených práv. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej vo všeobecnosti platí, že nesprávne rozhodnutie procesnej povahy nemožno spravidla samo osebe kvalifikovať ako také pochybenie všeobecného súdu, ktoré by svojou intenzitou zakladalo možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek výrazne sa môže účastníka konania dotknúť. Za určitých okolností však možno

k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dospieť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu procesnej povahy, ktorým sa končí určitá časť konania alebo ktoré rieši určitú otázku, aj keď sa konanie vo veci samej ešte neskončilo (m. m. III. ÚS 381/2016). Ide napríklad o porušenie procesných pravidiel zakladajúce porušenie práva na súdnu ochranu alebo poskytnutie takých extrémnych záverov, ktoré by vybočovali z výkladových metód, resp. vôbec nemohli mať oporu v skutkových zisteniach. Podľa názoru ústavného súdu pritom musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to že takéto procesné rozhodnutie je spôsobilé bezprostredne a citeľne zasiahnuť do ústavne zaručených práv sťažovateľa a námietka porušenia týchto práv nemôže byť v rámci ďalšieho konania (napríklad pri uplatnení opravných prostriedkov proti meritórnemu rozhodnutiu) efektívne uplatnená.

8. To však zjavne nie je prípad sťažovateľa. Konanie pred odvolacím súdom totiž naďalej prebieha a následne vyústi do meritórného rozhodnutia, proti ktorému má sťažovateľ právo podať mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), v ktorom môže (identicky ako v ústavnej sťažnosti) namietat' porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku toho, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k návrhu žalobcu na pripustenie zmeny.

9. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ má k dispozícii účinný právny prostriedok na dosiahnutie ochrany jeho v bode 1 označených práv vo vzťahu k námietkam uplatneným v ústavnej sťažnosti, o ktorých po ich prípadnom uplatnení bude nielen oprávnený, ale aj povinný rozhodnúť príslušný všeobecný súd (pozri tiež IV. ÚS 5/2019, IV. ÚS 25/2022). Za týchto okolností považuje za neprípustné, aby v danej etape konania vstupoval do jeho priebehu a korigoval prípadné pochybenia procesného postupu všeobecného súdu v sťažovateľom nastolenej čiastkovej otázke (m. m. II. ÚS 209/2019).

10. Ústavný súd totiž vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že jeho právomoc je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (II. ÚS 351/2015).

11. Ústavná sťažnosť tak bola podaná predčasne, a preto ju ústavný súd odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa formulovanými v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Libor Duľa
predseda senátu